

องคประกอบและสภาพความตองการจำเปนในการพัฒนาแรงงานอาชีวศึกษาใหมความสามารถ
เพื่อการไดรับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: มุมมองของผู้ประกอบการ
NEEDS OF EMPLOYABILITY SKILLS IN THE ASEAN ECONOMICS COMMUNITY OF
VOCATIONAL LABORS: ENTREPRENEUR PERSPECTIVE

นนทกรณ พุทธรักษ*, นำผ น อินทะเนตร และเกียรติสุดา ศรีสุข

Nonthaporn Buddharaksa, Nampueng Intanate and Kiatsuda Srisuk

Ann.nonthaporn@gmail.com, nampuengin@gmail.com and evaluation_47@yahoo.com

ภาควิชาพื้นฐานและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50200

Department of Educational Foundation and Development, Faculty of Education, Chiang Mai University,
Chiang Mai 50200 Thailand

*Corresponding Author E-mail: Ann.nonthaporn@gmail.com

(Received: March 26, 2019; Revised: May 24, 2019; Accepted: June 11, 2019)

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) analyze confirmatory factors of employability skills in the ASEAN Economics Community of vocational labors; 2) study needs of employability skills in the ASEAN Economics Community of vocational labors from entrepreneur perspective. The sample was 420 chief executives or heads of departments of enterprises in Thailand, selected by Multi-Stage Random Sampling method. The questionnaire comprised of 82 items were used to collect data. The data were analyzed by mean, second order confirmatory factor analysis, needs analysis using Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) and content analysis. The findings for this research were as follows: Results of the second order confirmatory factor analysis showed that employability in the ASEAN Economics Community consisted of 3 principal factors and 10 minor factors. Coherence between employability in the ASEAN Economics Community model and the obtained empirical data was high. Concerning needs employability skills in the ASEAN Economics Community of vocational labors from entrepreneur perspective, the results showed that there were needs in all 10 minor factors.

Keywords: Confirmatory Factor Analysis (CFA), Needs assessment, Employability Skills, Vocational Education

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงคเพื่อ 1) วิเคราะหองคประกอบเชิงยืนยันความสามารถเพื่อการไดรับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษา และ 2) ศึกษาความตองการจำเปนในการพัฒนาความสามารถเพื่อการไดรับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษาในมุมมองของผู้ประกอบการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้บริหารหรือหัวหน้าส่วนงานของสถานประกอบการในประเทศไทย จำนวน 420 คน ไดมาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใชคือแบบสอบถามแบบมาตราสัณประมาณค จำนวน 82 ข วิเคราะหข้อมูลโดยใชค่าเฉลี่ย การวิเคราะหองคประกอบเชิงยืนยันอันดับท 2 ดวยโปรแกรม Mplus7.4 และการวิเคราะหความตองการจำเปนดวยค่าดัชนีความตองการจำเปนแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว โนเดลอนคประกอบความสามารถเพื่อการไดรับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษามีความสามารถสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 3 องคประกอบหลัก และ 10 องคประกอบยอย สภาพความตองการจำเปนในการพัฒนาความสามารถเพื่อการไดรับการจ้างงานของแรงงานอาชีวศึกษาตามมุมมองของผู้ประกอบการ อยูในระดับมีความตองการจำเปนเรงดวน 6 องคประกอบยอย และอยูในระดับมีความตองการจำเปน 4 องคประกอบยอย

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง สภาพความต้องการจำเป็น ความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงาน อาชีวศึกษา

1. บทนำ

ด้วยสภาพอุปสงค์ของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้เกิดการด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะแรงงานและนักการศึกษาในประเทศไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงาน (Employability Skills) ซึ่งได้มาจากกระบวนการรวมลักษณะของคุณภาพแรงงานที่นายจ้างต้องการ [1] อันแสดงถึงความสามารถที่จะผ่านการพิจารณาระหว่างการทดลองงานให้ได้รับการจ้างงานเป็นพนักงานขององค์กรและประสบความสำเร็จในการทำงานในองค์กร ซึ่งความสามารถกลุ่มนี้มีทักษะวิชาชีพ แต่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่นักศึกษาจะทำให้แรงงานมีโอกาสได้รับการจ้างงานแล้วยังช่วยให้แรงงานสามารถปรับเปลี่ยนเข้ากับสภาพการทำงานที่เปลี่ยนแปลงและมีโอกาสพัฒนาตนเองจนเจริญก้าวหน้าในอาชีพการทำงานได้ [2] ความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานประกอบด้วย 4 กลุ่มซึ่งมีทักษะวิชาชีพ [3] ได้แก่ กลุ่มความสามารถในการทำงานและประสิทธิภาพของบุคคลในการทำงาน กลุ่มความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมและทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และกลุ่มทักษะการคิดและความปรารถนาที่จะเรียนรู้ โดยกลุ่มความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานนี้เมื่อเฉพาะเจาะจงกับวิชาชีพหรือตำแหน่งงาน และยังมีความสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 ด้วย โดยนานาประเทศได้หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการได้รับจ้างงานสอดคล้องกับความต้องการที่เป็นปัจจุบันของภาคประกอบการ

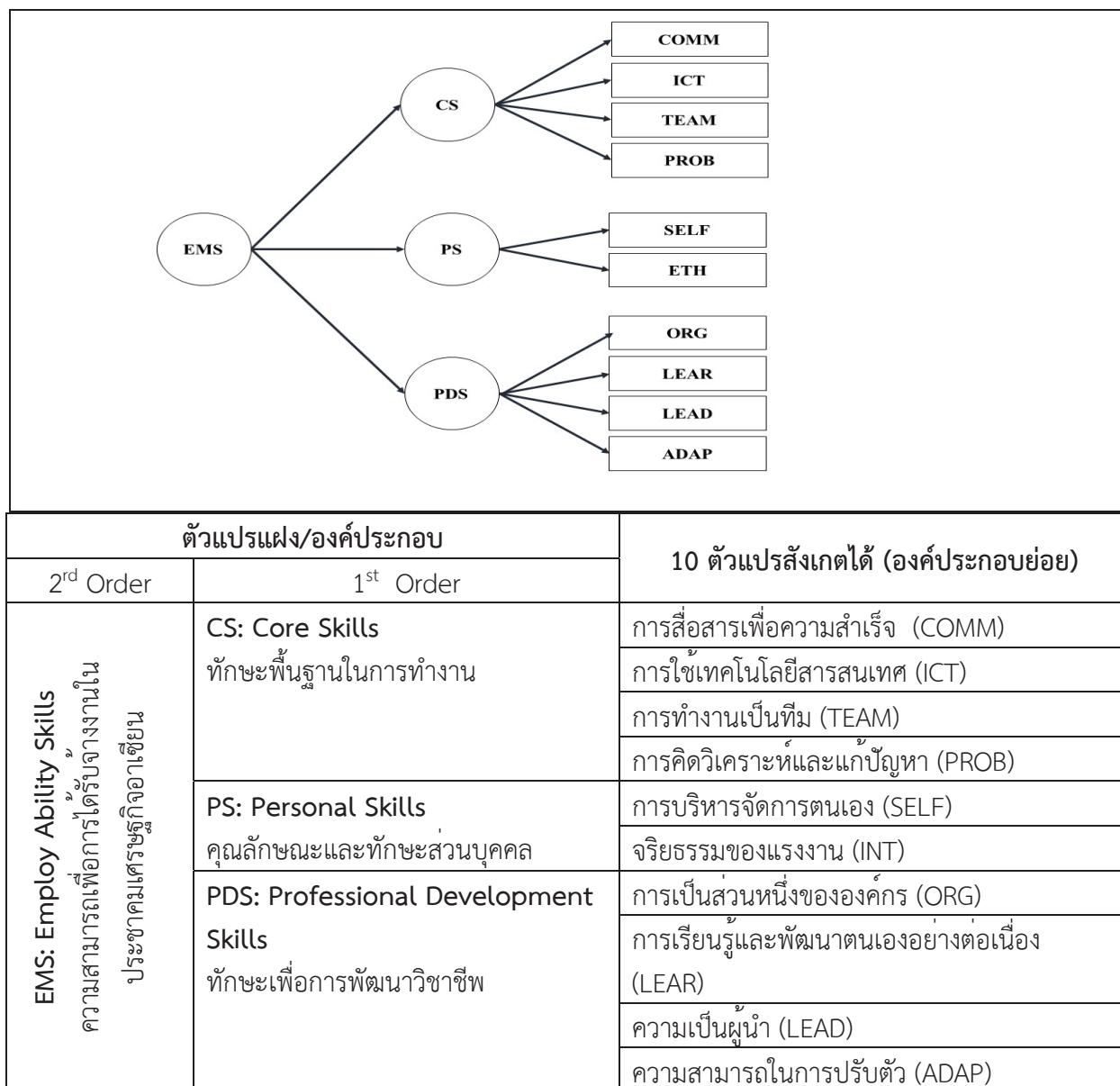
จากการศึกษานำร่องของผู้วิจัย [4] เกี่ยวกับสภาพความต้องการคุณภาพแรงงานของภาคประกอบการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานของแรงงานอาชีวศึกษา ด้วยการสังเคราะห์พัฒนาระบบชี้ของความสามารถในการได้รับจ้างงานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวันนี้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้างาน และผู้บริหารระดับสูงของสถานประกอบการในประเทศไทยที่มีความตระหนักรถในการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจำนวน 750 ตัวอย่าง ในระหว่างเดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556 และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า ความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มความสามารถภายนอกของบุคคล (จริยธรรมของแรงงาน และการบริหารจัดการตนเอง) (2) กลุ่มความสามารถที่แสดงถึงการพัฒนาตนเองเข้าสู่วิชาชีพและความเป็นมืออาชีพ (การเรียนรู้พัฒนาตนเอง ความสามารถในการปรับตัว การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และ ความเป็นผู้นำ) และ (3) กลุ่มความสามารถพื้นฐานในการทำงาน (การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ การทำงานเป็นทีม การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ และการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา) ซึ่งผลการศึกษานำร่องนี้ ได้นำมาใช้เป็นกรอบนำทางในการศึกษา องค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษา และศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษาในมุมมองของผู้ประกอบการ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ผลิต (Demand Driven) เพื่อขับเคลื่อนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษา และ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษาในมุมมองของผู้ประกอบการ

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ไม่เดลิโกรงสร้างตัวแปรความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มาจากการศึกษานำร่อง (pilot study) [4] ประกอบด้วยตัวแปรແง 4 ตัว และตัวแปรสังเกตได้ 10 ตัว แสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 โมเดลโครงสร้างความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประเทศไทยจากอาชีวศึกษา

4. ประชากรและตัวอย่างในการศึกษา

ประชากร คือ ผู้บริหารระดับสูง หรือหัวหน้าฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ หรือหัวหน้างาน ของสถานประกอบการในประเทศไทยที่จดทะเบียนนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน ที่มีสถานะคงอยู่ทางการเงินในปีพ.ศ. 2558 จากระบบคลังข้อมูลธุรกิจกรรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ <http://datawarehouse.dbd.go.th/> จำนวนทั้งสิ้น 442,771 แห่ง จัดจำแนกตามหมวดธุรกิจได้ 19 หมวด

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง หรือหัวหน้าฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ หรือ หัวหน้างาน ของสถานประกอบการในประเทศไทยที่จดทะเบียนนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด และบริษัทมหาชน จำนวน 420 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (คำนวนขนาดตัวอย่างขั้นต่ำที่ใช้ ตามแนวทาง Model-Based Approach ใช้โปรแกรม Rweb) [5]

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้คือแบบสอบถามผู้ประกอบการเกี่ยวกับความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 82 ข้อ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย คือ 1) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเรียงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 2) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายตัวอย่างจำนวน 70 ราย เพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนก ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนกของแบบสอบถามจากการทดลองใช้แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนกของแบบสอบถามจากการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับกลุ่มคล้ายตัวอย่าง 70 ราย

ตัวแปรลักษณะได้	ข้อคำถาม	จำนวนข้อ	Cronbach's alpha coefficient	Item total correlation
จริยธรรมของแรงงาน	1-12	12	.890	.504-.776
การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ	13-23	11	.867	.371-.795
การทำงานเป็นทีม	24-32	9	.847	.493-.681
ความเป็นผู้นำ	33-38	6	.881	.441-.771
การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา	39-46	8	.859	.448-.709
ความสามารถในการปรับตัว	47-52	6	.847	.248-.807
การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	53-61	9	.865	.516-.682
การบริหารจัดการตนเอง	62-68	7	.929	.667-.843
การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	69-75	7	.866	.328-.803
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	76-82	7	.808	.416-.665
ทั้งฉบับ	1-82	82	.977	.361-.769

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามผู้ประกอบการเกี่ยวกับความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาขึ้น โดยทำการรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ระหว่างเดือน สิงหาคม 2557 – กุมภาพันธ์ 2558 (ส่งแบบสอบถามไปยังสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 แห่ง มากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่คำนวณไว้ โดยคำนึงถึงอัตราการตอบกลับ และความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และมีการส่งแบบสอบถามที่ตอบข้อมูลสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 420 ฉบับ เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่ต้องการ มีอัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 84)

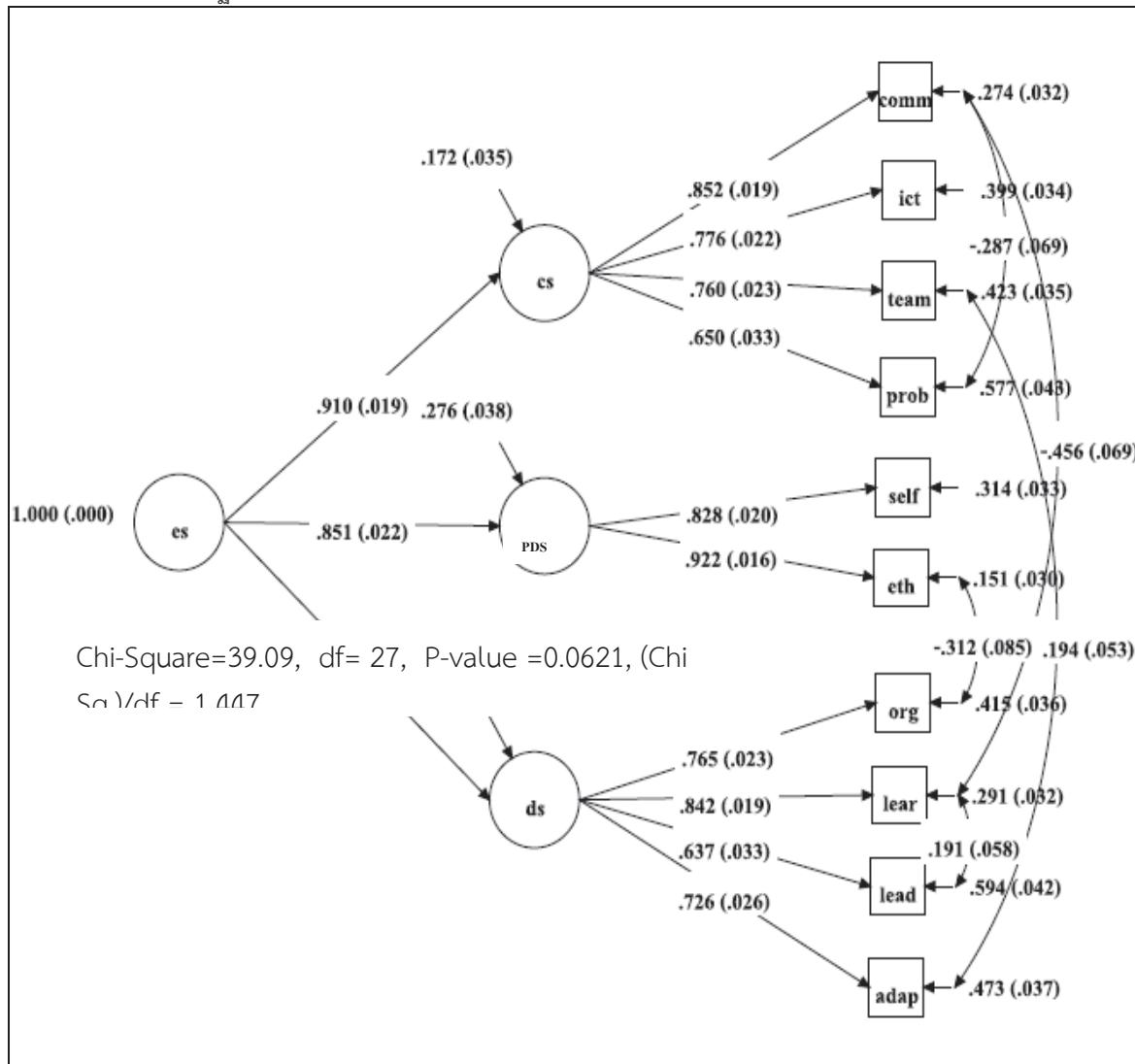
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (2nd Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม Mplus 7.4 ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยนำเข้าข้อมูลด้วยเมตริกซ์สมแพน์ และตรวจสอบความตรงเรียงโครงสร้างโดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน[6] และ 2) การวิเคราะห์สภาพความต้องการจำเป็น โดยวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Need Index: PNI_{modified}) [7]

8. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับมาก โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกตัว พิจารณาจากค่าโค-แสควร์ มีค่าเท่ากับ 39.095 ผลการทดสอบไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ (P -value = 0.0621) ค่าดัชนีที่แสดงระดับความกลมกลืนมีค่าเข้าใกล้ 1 และมากกว่า 0.95 ($CFI=0.995$ และ $TLI=0.992$) ดังรายละเอียดในรูปที่ 2 โดยพบว่าความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และ 10 องค์ประกอบอยู่ ได้แก่ องค์ประกอบหลักด้านทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบอยู่ ได้แก่ 1.1) การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 1.2) การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร 1.3) ความสามารถในการปรับตัว และ 1.4) ความเป็นผู้นำ 2) องค์ประกอบหลักด้านทักษะพื้นฐานในการทำงาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบอยู่ ได้แก่ 2.1) การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ 2.2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2.3) การทำงานเป็นทีม และ 2.4) การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา และ 3) องค์ประกอบหลักด้านคุณลักษณะและทักษะส่วนบุคคล ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบอยู่ ได้แก่ 3.1) จริยธรรมของแรงงาน และ 3.2) การบริหารจัดการตนเอง โดยผลการวิเคราะห์ค่า R^2 ได้แสดงไว้ดังตารางที่ 2

รูปที่ 2 ผลการวิเคราะห์ขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

องค์ประกอบ/ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน	SE	R ²
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง			
องค์ประกอบที่ 1: ทักษะพื้นฐานในการทำงาน			
การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ	0.852**	0.019	0.726**
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.776**	0.022	0.601**
การทำงานเป็นทีม	0.760**	0.023	0.577**
การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา	0.650**	0.033	0.423**
องค์ประกอบที่ 2: คุณลักษณะและทักษะส่วนบุคคล			
การบริหารจัดการตนเอง	0.828**	0.020	0.686**
จริยธรรมของแรงงาน	0.922**	0.016	0.849**
องค์ประกอบที่ 3: ทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ			
การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	0.765**	0.023	0.585**
การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	0.842**	0.019	0.709**
ความเป็นผู้นำ	0.637**	0.033	0.406**
ความสามารถในการปรับตัว	0.726**	0.026	0.527**
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง			
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	0.910**	0.019	0.828**
คุณลักษณะและทักษะส่วนบุคคล	0.851**	0.022	0.724**
ทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ	0.997**	0.019	0.995**

Chi-Square=39.09, df= 27, P-value =0.0621, (Chi Sq.)/df = 1.447, CFI= 0.995, TLI=0.992, RMSEA = 0.033, SRMR = 0.018

ผลการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแรงงานอาชีวศึกษาด้านความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามมุ่งมองของภาคประกอบการ พบว่า 1) ภาคประกอบการมีความคาดหวังต่อความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับมากที่สุด 8 องค์ประกอบอยู่ และมีระดับมาก 2 องค์ประกอบ อยู่ องค์ประกอบอยู่ที่ภาคประกอบการมีความคาดหวังมากที่สุด อันดับแรก คือ จริยธรรมของแรงงาน รองลงมาได้แก่ การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการตนเอง ความสามารถในการปรับตัว การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ความเป็นผู้นำ 2) สภาพปัจจุบันของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษา ตามมุ่งมองของภาคประกอบการ อยู่ในระดับมาก 1 องค์ประกอบอยู่ และอยู่ในระดับปานกลาง 9 องค์ประกอบอยู่ องค์ประกอบอยู่ที่มีสภาพปัจจุบันสูงเป็นอันดับแรกคือ จริยธรรมของแรงงาน รองลงมาได้แก่ การทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการปรับตัว การบริหารจัดการตนเอง การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา และ การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ และ 3) สภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานอาชีวศึกษาตามมุ่งมองของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับมีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน 6 องค์ประกอบอยู่ และอยู่ในระดับมีความต้องการจำเป็น 4 องค์ประกอบอยู่ องค์ประกอบอยู่ที่มีสภาพความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ รองลงมาได้แก่ การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง ความสามารถในการปรับตัว การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยธรรมของแรงงาน ความเป็นผู้นำ และ การทำงานเป็นทีม ผลการวิเคราะห์สภาพความต้องการจำเป็นของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในมุ่งมองของผู้ประกอบการได้แสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ สภาพปัจจุบัน และสภาพความต้องการจำเป็นของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในมุมมองของผู้ประกอบการ

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย	สภาพพึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	ความต้องการจำเป็น	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	PNI modified	อันดับ
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	การสื่อสารเพื่อความสำเร็จ	4.61	2.93	0.57 1
	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.45	3.24	0.37 7
	การทำงานเป็นทีม	4.58	3.47	0.32 10
	การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา	4.60	3.09	0.49 2
คุณลักษณะ	การบริหารจัดการตนเอง	4.57	3.21	0.43 4
	จริยธรรมของแรงงาน	4.75	3.55	0.34 8
ทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ	การเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	4.54	3.55	0.40 6
	การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.62	3.17	0.46 3
	ความเป็นผู้นำ	4.38	3.31	0.33 9
	ความสามารถในการปรับตัว	4.56	3.23	0.41 5

9. อภิรายผลการวิจัย

องค์ประกอบหลักของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของแรงงานอาชีวศึกษา ในการวิจัยนี้พบว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักด้านทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ด้านทักษะพื้นฐานในการทำงาน และด้านคุณลักษณะและทักษะส่วนบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับองค์ประกอบย่อยกับกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 [8] ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี อย่างไรก็ได้พบว่าความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากผลการวิจัยนี้ มีความเฉพาะเจาะจงต่อคุณสมบัติการเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ ก้าวหน้าในอาชีพ และประสบความสำเร็จในงานที่ชัดเจนกว่า ได้แก่ในองค์ประกอบย่อย ด้านจริยธรรมของแรงงาน และการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร นอกจากนี้ยังพบว่าผลวิจัยมีความสอดคล้องกับที่ Robinson [9] เสนอว่าความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานแบบได้ 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นทักษะพื้นฐานทางวิชาการ ส่วนที่เป็นทักษะการคิดขั้นสูง และส่วนที่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล และ Cleary [10] ที่ได้เสนอกรอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานไว้ 2 ส่วน คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล และส่วนที่สองคือ ทักษะด้านๆเพื่อการทำงาน ประกอบด้วยทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะการบริหารจัดการตนเอง ทักษะการวางแผนและการจัดการองค์กร ทักษะทางเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความคิดสร้างสรรค์และการเป็นผู้ประกอบการ ความสอดคล้องกับประการแรกของผลวิจัยนี้ เห็นได้ชัดเจนในด้านคุณลักษณะและทักษะส่วนบุคคลที่มีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก อย่างไรก็ได้มีพิจารณาในรายองค์ประกอบ ย่อยและรายพุทธิกรรมบ่งชี้ว่ามีความแตกต่างกันอยู่บ้าง ทั้งนี้เนื่องมาจากความแตกต่างด้านช่วงเวลาในการศึกษา เห็นได้ชัดเจนในระดับพฤติกรรมบ่ังชี้ ซึ่งอธิบายได้ว่าความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานนั้นมีความเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของโลก ทั้งด้านความเจริญก้าวหน้าเทคโนโลยี สภาพสังคมที่มีความหลากหลาย ที่ต้องการแรงงานที่มีความสามารถเปลี่ยนแปลงไป และงานวิจัยครั้งนี้ได้แสดงถึงข้อค้นพบที่แตกต่างไป คือองค์ประกอบหลักด้านทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรง กับความหมายของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในมิติที่เกี่ยวข้องกับ ความก้าวหน้าในวิชาชีพและประสบความสำเร็จในงานที่ทำ ในขณะที่ผลวิจัยของ Sermruk [11] ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยสอบถามจากภาคประกอบการด้านการผลิตในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี พบว่ามี

3 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1) ทักษะพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย คือ การติดต่อสื่อสาร การจัดการข้อมูล การใช้ข้อมูลจากตัวเลข และการคิดและการแก้ปัญหา 2) ทักษะการจัดการส่วนบุคคล เป็นกลุ่มทักษะที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าในงาน ได้แก่ ทัศนคติเชิงบวก การแสดงความรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัว การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และความปลดภัยในการทำงาน และ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นกลุ่มทักษะที่แสดงถึงความมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้า ประกอบด้วย ทักษะทำงานร่วมกับผู้อื่น และการมีส่วนร่วมในงาน เท็นได้รับผลการวิจัยในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับ[11] อยู่บ้างในระดับองค์ประกอบย่อย แม้ว่าองค์ประกอบย่อยจะมีจำนวนเท่ากันคือ 10 องค์ประกอบย่อย แต่ในรายละเอียดมีความแตกต่างกันเนื่องมาจากบริบทในการศึกษา มีความแตกต่างกันคือ [11] ได้ศึกษาจากผู้ประกอบการกลุ่มเดียวคือภาคอุตสาหกรรมการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ซึ่งความต้องการในการรับแรงงานระดับมัธยมปลายนั้นเป็นการรับเพื่อนำไปเป็นแรงงานระดับกลางในฝ่ายผลิตจัดเป็นกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ แตกต่างจากงานวิจัยครั้งนี้ที่ศึกษาจากกลุ่มภาคประกอบการที่มีความหลากหลาย จากกลุ่มธุรกิจประเภทต่างๆ และมุ่งศึกษาในระดับแรงงานที่มีฝีมือขึ้นไป จึงพบว่ามีความแตกต่างกันของผลวิจัย โดยผลวิจัยจากการศึกษาระดับนี้มุ่งศึกษาถึงความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงพบว่ามีรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงกว่า และได้ผลที่แตกต่างไป

ผลในระดับองค์ประกอบย่อย พบร้าในองค์ประกอบด้านการสื่อสารเพื่อความสำเร็จเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดนั้น สอดคล้องกับ Tienbucha [12] ที่พบว่าภาคประกอบการให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านการสื่อสารมากที่สุด แต่ในระดับองค์ประกอบย่อย [12] ระบุว่าลำดับแรกคือองค์ประกอบย่อยด้านการพูด แต่ในงานวิจัยขึ้นนี้พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ภาคประกอบการให้ความสำคัญมากที่สุด คือ 1) การมีการยาท รู้จักการทางเศรษฐกิจในการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ 2) การใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาเจรจา ประสานงานกับชาวต่างชาติ นอกจากนี้ผลการศึกษานี้ที่พบว่าความต้องการจำเป็นในองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการตนเอง ในองค์ประกอบย่อยด้านการปฏิบัติงานตามหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมีสภาพความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงสอดคล้องกับ Tamthong [13] และ Buaban [14] โดย Tamthong [13] ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต และได้ระบุว่าอยุ่งงานและ การศึกษาเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลให้พนักงานมีการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน แตกต่างกัน และ[14] ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมหลักสูตรช่างพื้นฐานก่อนการปฏิบัติงานของช่างในศูนย์บริการรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแล้วพบว่า มีความต้องการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสูงเป็นอันดับสอง

10. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

10.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงงานอาชีวศึกษาทั้งในระดับนโยบาย และในระดับสถานศึกษาควรนำโมเดล องค์ประกอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงาน และผลการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปใช้ประกอบการวางแผนในเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ด้านอาชีวศึกษาให้มีความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการส่งเสริมสนับสนุนในเชิงปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรัมยุทธ์ในภาคการผลิตของประเทศไทยเร่งด่วน โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สามารถนำข้อค้นพบโมเดลขององค์ประกอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปประกอบการ กำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ส่วนวิทยาลัย อาชีวศึกษาควรวางแผนส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากผลวิจัยที่พบว่าสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ แรงงานอาชีวศึกษา ตามมุ่งมั่นของภาคประกอบการ อยู่ในระดับมีความต้องการเร่งด่วน ถึง 6 องค์ประกอบย่อย และอยู่ในระดับมี ความต้องการจำเป็น 4 องค์ประกอบย่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลวิจัยที่พบว่า สภาพที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน ของ 3 องค์ประกอบย่อย ที่อยู่ในองค์ประกอบหลักด้านทักษะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพบ่งชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบาย ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจให้กับสถานศึกษา ผู้บริหาร และครุภัณฑ์ในการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องความต้องการของภาคประกอบการ นอกจากนี้ภาคประกอบการควรนำองค์ประกอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และผลการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานไปใช้ประกอบการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กรด้วย

10.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากในงานวิจัยนี้ศึกษาองค์ประกอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากภาคประกอบการที่จดทะเบียนแบบบริษัทจำกัดหรือแบบมหาชนเท่านั้น หากแต่ในปัจจุบันกลุ่มธุรกิจที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยคือกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กได้แก่ SME และ Start up ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาองค์ประกอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยศึกษาจากกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กของไทย ที่มีศักยภาพในการแข่งขันด้วย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ ต่อการเตรียมแรงงานอาชีวศึกษาสู่ธุรกิจขนาดเล็ก และเตรียมสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ นอกจากนี้ควรมีการศึกษาถึงความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลองค์ประกอบความสามารถเพื่อการได้รับการจ้างงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของแรงงานอาชีวศึกษาในระดับระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาประจำปีงบประมาณ 2558 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทุนสนับสนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

- [1] The Conference Board of Canada. 2002. **Employability Skills 2000+**. Retrieved April 12, 2017, from <http://www.conferenceboard.ca/topics/education/learning-Tools/employability-skills.aspx>. (December, 10, 2014)
- [2] Martin, R., Smith, F., Marshall, L., & McKenzie, E. 2008. Research report: **Employability skills Explored**. [online] Retrieved from <http://www.norfolkunites.org.uk/media/pdf/ese.pdf>. (December, 10, 2014)
- [3] Kearns, P. 2000. Generic Skills for the New Economy. **A Review of Research Relating to Generic Skills**. Adelaide: National Centre for Vocational Education Research.
- [4] Buddharaksa, N., & Intanate, N. 2014. Employability of Vocational Labor Enhancing Competitiveness for Thai Entrepreneur towards ASEAN Economics Community. Paper presented at the meeting of the 22nd international Conference on Research and Measurement of Thailand: New Conceptions of Education Research, Measurement and Statistics for the ASEAN. The Tide Resort, Chon Buri, Thailand.
- [5] Damrongpanit, S. 2014. Determining sample size for analyzing social science research data by analyzing structural equation models with Rweb. **Journal of Education Rajabhat Maha Sarakham University**, 11(1); p.1-13.
- [6] Damrongpanit, S. 2012. **Mplus program for Behavioral and social science data analysis**. Mahasarakham: Mahasarakham University.
- [7] Wongwanich, S. 2015. **Research needs assessment**. Bangkok: Chulalongkorn University.
- [8] Partnership for 21 st Century Skills. 2009. **Framework for 21st Century Learning**. [Online]. Retrieved from http://www.p21.org/storage/documents/P21_Framework_Definitions.pdf. (January 4, 2017).
- [9] Robinson, J.P. 2000. **What are Employability Skills?**. [Online]. Retrieved from <http://www.fremont.k12.ca.us/cms/lib04/CA01000848/Centricity/Domain/189/employability-skills.pdf>. (October 15, 2017).
- [10] Cleary, M., Flynn, R., Thomasson, S., Alexander, R., & McDonald, B. 2007. **Graduate Employability Skills**. [Online]. Retrieved from <http://aces.shu.ac.uk/employability/resources/GraduateEmployabilitySkillsFINALREPORT1.pdf>. (August 15, 2016).

- [11] Sermsuk, S., Triwichtkhun, D., & Wongwanich, S. 2014. Employment Conditions and Essential Employability Skills Required by Employers for Secondary School Graduate. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 116, p.1848-1854.
- [12] Tienbucha, A. 2009. **Developing core competencies to prepare people for work.** Doctor of Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok.
- [13] Tamthong, R., & Sangmanee, W. 2017. Perception toward Safety Behavior of Production Operator in Bakery Manufacturing Company in Ladkrabang Industrial Estates. *Journal of Industrial Education*, 16(1), p.68-75.
- [14] Buaban, S., Shinatrakool, R., & Roenganan, S. 2017. Study of Needs Assessment on Technical Skill Training Course of Pre-Operation Technicians in Automotive Service Center. *Journal of Industrial Education*, 16(1), p.185-191.